

KONFERENCE
„ČESKÁ REPUBLIKA A BUDOUCNOST KOHEZNÍ POLITIKY“
29. 11. 2010, OBECNÍ DŮM

HLAVNÍ BODY PREZENTACÍ VYSTUPUJÍCÍCH A ZÁVĚRY

Kamil Jankovský
ministr pro místní rozvoj

Zahájení konference, uvítání účastníků.

Z pohledu České republiky bychom měli mít společný zájem na co nejrychlejším a nejefektivnějším rozvoji všech regionů včetně jejich přiblížení úrovni vyspělejších evropských regionů. Hlavním cílem by měla být otevřená společná debata a hledání společných závěrů a pozic, které jsou v zájmu celé České republiky.

Daniel Braun
první náměstek ministra pro místní rozvoj

Příprava pozice ČR k budoucnosti kohezní politiky po roce 2013 a reakce na závěry páté kohezní zprávy.

Stručný obsah prezentace:

Kohezní politika:

- je politikou zaměřenou na odstraňování bariér růstu a usnadnění strukturálních změn
- cílem je snižování hospodářských a sociálních nerovností mezi regiony
- významný finanční nástroj pro socioekonomický rozvoj
- přispívá k plnění všech cílů Strategie Evropa 2020

Předpoklady efektivní kohezní politiky:

- silná kohezní politiky
- flexibilita pro stanovení priorit
- vazba na Strategii Evropa 2020
- koncentrace na úzký okruh priorit
- zvýšení efektivity (kondicionalita)
- výkonnostní rezerva na národní úrovni
- větší orientace na využívání návratných forem – finanční nástroje
- implementace – pravidlo $n+2/3$
- stabilní legislativní prostředí

Situace na národní úrovni:

Ministerstvo pro místní rozvoj jako koordinátor realizace kohezní politiky EU v České republice vytváří platformu pro debatu se všemi partnery na národní, regionální i místní úrovni. Dne 1. prosince 2010 předložilo Ministerstvo pro místní rozvoj vládě „Základní návrh aktualizované Rámcové pozice ČR k budoucnosti kohezní politiky EU po roce 2013“, který vychází z „Východisek pozice ČR pro jednání o podobě kohezní politiky EU po roce 2013“ schválených vládou dne 3. listopadu 2010. Aktualizovanou Rámcovou pozici vypracuje MMR v návaznosti na reflexi debat k „Páté kohezní zprávě“, výsledky veřejné konzultace a závěry Kohezního fóra a poté předloží počátkem roku 2011 vládě.

Zjednodušení procesů:

Cílem zjednodušení procesů, na kterých se již pracuje, je zejména odstraňování legislativních bariér, zjednodušování administrace (příprava na programové období 2014+) a zkracování administrativních lhůt.

Fabrizio Barca

generální ředitel pro rozvoj na italském ministerstvu hospodářství a financí

Zhodnocení pozice ČR k budoucnosti kohezní politiky po roce 2013 v návaznosti na návrh Evropské komise, závěry Páté kohezní zprávy.

Stručný obsah prezentace

Reforma a modernizace kohezní politiky je nezbytná. Je nutné zejména:

- zlepšit účelnost a efektivitu veřejných výdajů
- podporovat strukturální a institucionální reformy
- soustředit politické úsilí na měřitelné cíle Strategie Evropa 2020

Reforma je zaměřená na tři hlavní témata:

- koncentrace – koncentrace na menší počet jasně definovaných klíčových priorit a vytvoření seznamu témat, ze kterého si budou členské státy vybírat omezený počet dle vyspělosti svých regionů
- podmíněnost – pro každou prioritu vytvořil základní principy (cíle a indikátory), kterými by se řídily intervence a jejich výsledky
- měřitelné cíle

Reforma kohezní politiky bude záviset zejména na kvalitě a otevřenosti začínajících debat a na schopnosti členských států a regionů reagovat na nové výzvy.

ČR se shoduje ve svých návrzích velmi podstatně s návrhy EK.

Je však třeba ještě vyřešit následující:

- vyjasnit pozice, kde existují nejasnosti a pochybnosti
- prozkoumat alternativní způsoby, jakými mohou být některé plánované změny provedeny
- uvést vše do praxe

Dirk Ahner

generální ředitel pro regionální politiku Evropské komise

Shrnutí návrhů Komise obsažené v závěrech Páté kohezní zprávy. Dirk Ahner vystoupil bez prezentace.

Kohezní politika má v budoucnu mít, podobně jako i v současném programovém období, dvojí zaměření – jednak na odstraňování rozdílů mezi regiony (konvergence), jednak na podporu plnění priorit vycházejících ze Strategie Evropa 2020. Dirk Ahner zdůraznil hlavní cíl - podpoření růstu založeného na inovacích a znalostech, tvorbu pracovních míst, šetrnější využívání zdrojů a maximální využití potenciálu lidských zdrojů. Kohezní politika má tak podle něj i nadále zaostávajícím regionům umožnit v pokračování investic do rozvoje základní infrastruktury.

Jan Gregor
náměstek ministra financí

Budoucí kohezní politika v kontextu revize rozpočtu EU + pohled ČR.

Stručný obsah prezentace:

Revize rozpočtu

- sdělení Komise k revizi rozpočtu EU předloženo 19. října 2010
- projednávání revize rozpočtu v průběhu maďarského předsednictví
- diskuze o finančním rámci – nadřazena debatě o budoucnosti kohezní politiky
- diskuze o budoucích alokacích na kohezní politiku – v kontextu diskuzí o následujícím finančním rámci (skupina „Přátel předsednictví“)
- ukončení debaty – patrně během dánského či kyperského předsednictví v Radě EU

Klíčové návrhy EK

- provázání budoucího rozpočtu EU (finanční perspektivy) se Strategií Evropa 2020
- 3 kapitoly: vnitřní výdaje (inteligentní, udržitelný a začleňující růst), vnější výdaje a administrativa
- kohezní politika uvedena v rámci začleňujícího růstu
- rozpočet by se neměl odchylovat od současné výši (cca 1% HND EU)
- návrh na změnu délky finanční perspektivy 5+5 let, popř. 5 let, nebo model 5+2 roky

Pozice ČR ke sdělení Komise

- ČR bude podporovat rozdělení kapitol dle jednotlivých výdajových priorit
- ČR je pro zachování sedmiletého programového období (finanční perspektivy)
- ČR nesouhlasí se zaváděním podmínek, které přímo nesouvisejí s kohezní politikou EU

Očekávané tendence v rámci budoucího rozpočtu EU

- velký tlak na snížení výdajů na kohezní politiku a SZP
- ČR bude zastáncem silné a tradiční kohezní politiky

Oldřich Vlasák

poslanec Evropského parlamentu, člen Výboru pro regionální politiku (REGI)

Pozice Evropského parlamentu k budoucí kohezní politice.

Stručný obsah prezentace:

Nástroje EP pro ovlivňování budoucí kohezní politiky :

- procedura spolurozhodování
- interpelace a společné poziční dokumenty
- zprávy z vlastní iniciativy
- intervence na neformálních zasedáních ministrů zodpovědných za kohezní politiku
- studie a slyšení

Postoje a názory:

- silná kohezní politika pro celé území EU a všechny regiony
- zachování kritéria HDP/na osobu jako nejdůležitějšího kritéria pro vymezení intenzity podpory/finančních alokací
- zachování ESF ve stávající architektuře kohezní politiky

Kristýna Kočí

poslankyně, poradkyně ministra pro místní rozvoj v otázkách EU, předsedkyně Poslaneckého klubu věci veřejné

Pozice Poslanecké sněmovny k budoucnosti kohezní politiky

Stručný obsah prezentace:

Pozice Poslanecké sněmovny:

- kohezní politika je projednávána ve více výborech podle zaměření konkrétních operačních programů
- nastavení kohezní politiky po roce 2013 – prioritou vládní koalice
- priority: racionalizace, zjednodušení, odbourání administrativní zátěže, snížení počtu operačních programů
- apel na respektování koordinační role MMR a snahu o vytvoření konsensuálního jednotného postoje za ČR

Parlamentní konzultační skupina MMR pro budoucnost kohezní politiky EU:

- představení externí platformy složené z poslanců a senátorů a určené k politické diskuzi se zástupci MMR o problematice kohezní politiky

Luděk Sefzig

senátor, Předseda Výboru pro záležitosti EU

Pozice Senátu k budoucnosti kohezní politiky

Stručný obsah prezentace:

Kohezní politika jako předmět legislativní pozornosti:

- nepatří mezi hlavní úkoly parlamentní kontroly pro českou horní komoru
- poradní resp. fakultativní postoje spíše v obecné rovině

Projednávání kohezní politiky v Senátu:

- týká se hlavně Výboru pro územní rozvoj veřejnou správu a životní prostředí a Stálé komise pro venkov

Závěry páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti: budoucnost kohezní politiky:

- kohezní politika by měla nadále sehrávat klíčovou úlohu při zajišťování inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění. Prostřednictvím zmenšování regionálních rozdílů by měla podporovat harmonický rozvoj Unie a jejích regionů, přičemž se má soustředit na plnění cílů strategie EU2020. Sdělení se dotýká problematiky zvyšování efektivity kohezní politiky a zlepšení jejího dopadu, otázky lepšího řízení kohezní politiky (prostřednictvím posílení strategického plánování, zvýšením tématické koncentrace a zvýšení výkonnosti pomocí podmínek a pobídek) a zjednodušení prováděcího systému. V neposlední řadě se zaměřuje na celkovou budoucí strukturu kohezní politiky.

Společný cíl:

- v úrovni EU podpořit projekty s potenciálem rychlé konvergence a rozvoje zaostalejších oblastí v České republice

Jiří Blažek

docent přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy

Kohezní politika po roce 2013, několik klíčových dilemat.

Stručný obsah prezentace:

Možná kritéria pro výběr priorit:

- efektivnost a účelnost
- jednoduchost – alokovat prostředky tam, kde se nejsnadněji využije velký objem peněz
- měřitelnost – alokovat prostředky tam, kde jsou efekty snadno měřitelné

Debata o prioritách reflektovala jeden z klíčových bodů návrhu Evropské komise, podle nějž by se v budoucnu měla kohezní politika v každé členské zemi soustředit pouze na omezený počet „jádrových“ priorit, které by vycházely jednak z národních potřeb, ale zároveň by byly provázané s evropskou Strategíí Evropa 2020. Nutnost tematické koncentrace čeští představitelé obecně přivítali. Dle Jiřího Blažka by mezený počet priorit celé nastavení zprůhlednil a zlepšila by se i měřitelnost výsledků a dopadů.

Miroslava Kopicová

ředitelka Národního vzdělávacího fondu, místopředsedkyně Rady pro výzkum, vývoj a inovace

Konkurenceschopnost

Stručný obsah prezentace:

Příčiny kvantitativního růstu před krizí:

- silné přímé zahraniční investice do nižších a středně znalostně intenzivních potřeb a služeb
- úspěch investic s nízkou přidanou hodnotou pomohl přesvědčit investory, že je zde prostor pro operace s vyšší přidanou hodnotou

Jaké příští tendry budou formulovat tvář české ekonomiky:

- jsme jedna z nejdražších rozvíjejících se zemí pokud jde o mzdy pracovníků – čtyřikrát dražší než Čína, dvakrát než země Balkánu a o polovinu než Slovensko a Polsko
- ČR v příštích letech poroste, ale nepochybně část průmyslové produkce, ale i znalostně méně náročných služeb, zmizí. Musíme to vnímat jako příležitost k přechodu na kvalitativní růst české ekonomiky a pracovní síly.

Problémy kohezní politiky současného období:

- největší koncentrace znalostního potenciálu v Praze
- vysoké požadavky na kvalitní lidi
- vysoké nároky na udržitelnost
- naprosto nevhodný model implementace uvnitř státní správy
- dotace strategická řešení nevytvorí

Luděk Niedermayer

ředitel consultingu, Deloitte ČR

Finanční nástroje v kontextu konkurenceschopnosti ekonomiky

Stručný obsah prezentace:

Stanovení cílů:

- konkurenceschopnost je alfa a omega pro budoucí úspěch české ekonomiky

Finanční nástroje a jejich role:

- cíle musí reflektovat dostupné prostředky
- nutno zvažovat celkovou intenzitu podporu, která musí být v souladu s cíly
- finanční nástroje by měly být využívány v kontextu udržitelného a finančně řízeného systému státní podpory

V příštím programovacím období by se měly ve větší míře uplatňovat také tzv. nástroje finančního inženýrství (např. revolvingové úvěrové nástroje), které na rozdíl od dotací umožňují opakované využití evropských prostředků. S jejich pomocí je možné financovat především podnikatelské projekty, které počítají s návratností investic. Klasické granty budou v budoucnu nahrazovány dalšími finančními nástroji, jakými jsou například dotace úroků nebo záruky. Tento způsob využití evropských fondů dává strategický smysl, ale nástroje je třeba dobře navrhnout a zajistit dobrou spolupráci s finančním/bankovním sektorem. Otázkou je, zda by veřejné prostředky měly nahrazovat soukromý rizikový kapitál a zda v takovém případě náklady nepřeváží očekávané přínosy.

Jan Vozáb
konzultant a společník, Berman Group

Konvergence a konkurenceschopnost české ekonomiky po roce 2013

Stručný obsah prezentace:

Přehled HDP ČR v letech 1996-2008

Dynamika růstu HDP a produktivity

Ekonomické faktory:

- exportní výkonnost, struktura exportu
- přímé zahraniční investice
- podnikatelská aktivita
- ekonomická struktura

Podpůrné faktory:

- výzkumové a vývojové aktivity
- inovační aktivity
- kvalita lidských zdrojů
- atraktivita regionů

Hlavními problémovými okruhy rozvoje České republiky jsou zejména slabý domácí podnikatelský sektor, závislost růstu na zahraničních firmách a nerozvinutá znalostní ekonomika (konkurenceschopnost založená na nízkých nákladech). Východisko strategie veřejných intervencí na podporu růstu v České republice je zejména konkurenceschopnost založená na faktorech, efektivnosti a inovacích.

Petr Zahradník
manažer EU Office, Česká spořitelna, a.s.

Shrnutí bloku a panelové diskuze odborníků, vyhodnocení příspěvků a komentáře k debatám

Petr Zahradník mimo jiné v návaznosti na proběhlou diskusi upozornil, že konvergenci a konkurenceschopnost není možné vnímat odděleně. Není také možné ještě za deset let (tj. po skončení příštího programovacího období) požadovat od EU prostředky na základní infrastrukturu. Podle Zahradníka by si Česká republika měla stanovit horizont, do kdy by

evropské peníze měly směřovat do konvergence a od kdy pouze již do oblasti konkurenceschopnosti.

Závěrečné shrnutí konference

Dirk Ahner ocenil poměrně širokou názorovou shodu České republiky a Evropské komise. **Fabrizio Barca** velice pozitivně ocenil přístup a připravenost České republiky k diskusi. „Pro české publikum je velmi důležité slyšet názory Evropské komise napřímo a zároveň je moci hned konfrontovat s českým postojem. Je důležité, aby Česká republika navenek vystupovala jednotně. Jen společným úsilím dosáhneme toho, abychom prosadili naše zájmy,“ shrnul přínos konference **Daniel Braun**, 1. náměstek ministra pro místní rozvoj

Tato konference, která byla poslední veřejnou debatou v tomto roce, vzbudila mimořádný zájem z řad odborníků i veřejnosti celé České republiky. To je důkazem velkého zájmu o tuto pro Českou republiku klíčovou problematiku. Z ohlasů je zřejmé, že názory na tuto konferenci jsou velmi pozitivní a debaty, které zde proběhly byly zajímavé a přínosné.